УДК 336.02+327

Еліна Косова,
канд. екон. наук

Донбаська державна машинобудівна академія,
м. Краматорськ, Україна,
e-mail: ellykosova@gmail.com

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ПРАВА В УКРАЇНІ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Elina Kosova,
Cand. Sc. (Econ.)

Donbass State Engineering Academy,
Kramatorsk, Ukraine,
e-mail: ellykosova@gmail.com

THE PROBLEMS OF TAXATION LAW REFORMATION IN UKRAINE: EUROINTEGRATIVE ASPECT

Метою *є формалізація основних напрямів реформи податкового права в Україні в умовах Євроінтеграції. Відповідно до поставленої мети необхідно розв'язати такі задачі: визначити інститути податкового права, на які впливає підписання угоди про асоціацію України з ЄС; охарактеризувати зміст реформ, необхідних для імплементації європейського законодавства нашою країною, а також заходів зі зниження податкових ризиків.*

Методи. *У процесі дослідження використано такі методи: системний підхід, теоретичне узагальнення, порівняльне правознавство, аналіз і синтез, систематизація.*

Результати. *В умовах асоціації України з Європейським Союзом суттєвим трансформаціям піддаються такі інститути податкового права: спільна система ПДВ; поступове наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до відповідних ставок ЄС; приведення у відповідність до вимог ЄС класифікації алкогольних напоїв і переліку підакцизних товарів через включення до нього електроенергії та природного газу, вугілля та коксу (для опалення та виробництва електроенергії). Для імплементації європейського законодавства Україні необхідно провести ряд реформ, серед яких реформа державної служби; реформа антикорупційного законодавства; дерегуляційна реформа; бюджетно-податкова реформа, запровадження електронного адміністрування податків. В умовах нестабільності зовнішнього середовища важливе значення має вивчення вітчизняними податковими службовцями найкращих європейських практик функціонування податкових адміністрацій з ризик-менеджменту щодо дотримання законодавства.*

Наукова новизна. *Визначено діалектичний зв'язок між системою міжнародних правових норм у сфері оподаткування**,** імплементацію яких має провести Україна відповідно до інституціональних характеристик її податкової системи, а також передумовами, пов'язаними з проведенням ряду реформ, і*

очікуваними наслідками щодо покращення податкової дисципліни і зниження податкових ризиків.

Практична значимість. *Отримані результати спрямовані на підвищення ефективності ризико-орієнтованого податкового адміністрування, боротьби з ухиленням від сплати податків, податковим шахрайством, а також на використання нових методів розслідування податкових злочинів тощо.*

Ключові слова: *податкове право, реформування, проблеми, Євроінтеграційний аспект, імплементація*

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями.

Світова фінансова криза, боргова криза державних фінансів у США та ряді країн Європейського Союзу засвідчили, що проблема розширення фіскального простору, забезпечення фіскальної стійкості набула актуальності для урядів багатьох розвинених країн-членів Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Обов'язковою складовою масштабних антикризових програм були заходи податкового регулювання, а податкова політика стала основою заходів з оздоровлення економіки [1]. Упродовж останніх років відбулася зміна правил гри у податкової сфері, зокрема, відносно офшорних зон та країн-податкових гаваней, які протягом кількох десятиріч традиційно використовувались власниками великих капіталів для мінімізації податкового навантаження. Відповідність національної податкової системи міжнародним стандартам, насамперед, залежить від зовнішньоекономічного вектора держави. Тому у контексті відповідності міжнародним стандартам ефективність вітчизняної податкової системи, у першу чергу, визначається гармонізацією податкового законодавства України та країн ЄС [2, с. 49].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтеграція України у європейське співтовариство зумовлює підвищену увагу науковців до необхідності сучасного реформування вітчизняної податкової системи, обговорюються питання фінансово-правового регулювання гармонізації прямих податків у державах європейського союзу [3, с. 193]. О. Грищенко досліджено трансформацію податкової політики країн Центральної та Східної Європиі визначено напрями її розвитку в умовах сталого розвитку економіки [4, с. 98]. Ефективний та результативний державний податковий менеджмент як складовий елемент податкового менеджменту є невід'ємним елементом податкової політики сучасної європейської держави [5, с. 275]. О. Чикаренко акцентує увагу на нагальній проблемі забезпечення якості надання публічних послуг у сфері оподаткування відповідно до європейських стандартів, а також на важливості реформування Державної фіскальної служби України з урахуванням принципів розвитку податкових служб передових країн [6]. Украй важливим є вивчення кращих зарубіжних практик для створення ефективного електронного

урядування, що є першочерговим і пріоритетним напрямом розвитку нашої країни [7, с 163]. Високо оцінюючи науковий доробок указаних авторів, слід визнати, що бракує системного підходу до визначення напрямів інтеграції податкового права України в правову систему ЄС.

Метою статті є формалізація основних напрямів реформи податкового права в Україні в умовах Євроінтеграції. Відповідно до поставленої мети необхідно розв'язати такі задачі: визначити інститути податкового права, на які впливає підписання угоди про асоціацію України з ЄС; охарактеризувати зміст реформ, необхідних для імплементації європейського законодавства нашою країною, а також заходів зі зниження податкових ризиків.

Виклад основного матеріалу. Податкова система України поєднує в собі особливості податкових систем США і континентальної Європи. Американська податкова система заснована на прибутковому принципі оподаткування, англосакська і романо-германська – на оподаткуванні обороту у формі податку на додану вартість. У податковій системі України присутні обидва акценти, причому реальний рівень податкового тиску вищий, ніж в розвинених країнах. Україна, проголосивши євроінтеграційний вибір, взяла на себе зобов'язання наблизити податкове законодавство до норм і стандартів податкового права ЄС. За останній час зроблено серйозні кроки на шляху до розв'язання цього завдання. Проте, на даний час у вітчизняній податковій системі залишається ряд невирішених питань: вітчизняні ставки податку на прибуток підприємств та акцизного податку є значно нижчими, ніж у країнах-членах ЄС; це стосується також ставок податку на доходи фізичних осіб, що зумовлено низьким рівнем доходів більшості громадян (зокрема, заробітної плати). У багатьох країнах Європи збільшуються рентні платежі за використання природних ресурсів. В Україні, при істотному використанні природних ресурсів, ресурсні платежі залишаються невеликими. Наявність спрощених режимів оподаткування для малого бізнесу також не вкладається у європейські норми.

Угодою про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, передбачено, що сторони обмінюються інформацією, досвідом, найкращою практикою та [8] докладають необхідних зусиль для забезпечення впровадження міжнародних стандартів для боротьби з ухиленням від сплати податків. Зокрема, це Угода ОЕСР «Про обмін інформацією з питань оподаткування», Заява країн-членів «Групи двадцяти» про прозорість інформації та обмін інформацією для цілей оподаткування».

Україна спрямовує зусилля на загальну реформу податкової системи та податкової політики, в тому числі на реформування фіскальної системи відповідно до європейських стандартів. Більшість положень законодавства України з питань оподаткування адаптовані до законодавства ЄС, зокрема в частині загальних питань спільної системи податку на додану вартість, загального

режиму акцизних зборів та оподаткування акцизним податком. При підготовці Податкового кодексу України в частині пільгового оподаткування дотримані основні вимоги ЄС та Світової організації торгівлі стосовно не дискримінаційного підходу під час встановлення пільг при постачанні вітчизняних товарів та ввезенні товарів іноземного виробництва.

Згідно з досягнутими Україною та ЄС домовленостями, Україна зобов'язується поступово наблизити своє податкове законодавство до Директив ЄС, згідно переліку, що міститься у Додатку XXVIII до Угоди. При розробці концепції та програми секторальних економічних реформ необхідно враховувати вимоги базових Директив ЄС, гармонізація з якими передбачена угодою [9].

1. Директива Ради ЄС № 2006/112/ЄС від 28.11.2006 р. щодо спільної системи податку на додану вартість визначає платників податку, операції, що підлягають оподаткуванню, базу та ставки оподаткування. Україна протягом п'яти років повинна впровадити положення Директиви, за винятком положень, що застосовуються до держав-членів ЄС і щодо спеціальних податкових режимів. Прийняття загальних положень для імплементації Директиви 2006/112/ЄС має гарантувати, що застосування системи ПДВ буде більшою мірою відповідати цілям внутрішнього ринку у випадках, коли виникали або можуть виникнути в майбутньому відмінності в застосуванні, що є несумісним з належним функціонуванням внутрішнього ринку. Директива утворює спільну систему ПДВ, яка передбачає застосування до товарів та послуг загального податку на споживання, точно пропорційного ціні товарів і послуг, незалежно від числа операцій у рамках процесу виробництва та збуту до моменту нарахування податку.

2. Директива Ради № 2007/74/ЄС від 20.12.2007 р. про звільнення від податку на додану вартість і мита на товари, що ввозяться особами, які подорожують з третіх країн має бути впроваджена протягом трьох років з дати набрання чинності Угоди про Асоціацію. Частиною 3 Директиви передбачено, що кількісні обмеження і грошові пороги, яким підпорядковуються виключення, повинні відповідати сучасним потребам держав-членів.

3. Директива Ради № 92/83/ЄЕС від 19.10.1992 року щодо гармонізації структур акцизних зборів на спирт та алкогольні напої та Директива Ради 92/84/ЄЕС про наближення акцизних зборів на спирт та алкогольні напої. У даних директивах зазначено, які саме продукти оподатковуються, та в яких випадках можна застосовувати пільгову ставку. Загалом, положення цієї Директиви мають бути імплементовані протягом п'яти років після набуття чинності Угоди про Асоціацію.

4. Директива Ради № 2011/64/ЄС від 21 червня 2011 року про структуру та ставки акцизного збору на тютюнові вироби. Структура акцизного податку на тютюн вже сьогодні майже повністю відповідає вимогам даної Директиви

ЄС, але ставки цього податку є меншими, ніж прийняті в ЄС. Положення даної Директиви повинні бути імплементовані протягом двох років після набуття чинності Угоди про Асоціацію.

Положення Податкового кодексу України в частині акцизного податку в цілому відповідають Директиві Ради 92/79/ЄЕС від 19.10.1992 року (щодо зближення податків на цигарки), Директиві Ради 92/80/ЄЕС, Директиві Ради 92/84/ЄЕС від 19.10.1992 року щодо зближення ставок акцизних зборів на спирт та алкогольні напої. Найбільшим викликом наближення українського законодавства до європейського в частині акцизного оподаткування є гармонізація податкових ставок та мінімального акцизного зобов'язання.

5. Директива Ради № 2003/96/ЄС від 27.10.2003 року про реструктуризацію системи Співтовариства щодо оподаткування енергопродуктів та електроенергії. Положення даної Директиви охоплюють не тільки нафтопродукти (як це було раніше), а й природний газ, вугілля та електроенергію. Директива встановлює мінімальні рівні оподаткування цих продуктів, а також передбачає умови застосування пільгових ставок. Для цієї Директиви не визначено чітких термінів імплементації, натомість зазначено, що її положення мають бути впроваджені поступово, виходячи із майбутніх потреб України у сфері захисту навколишнього середовища та енергоефективності.

6. Директива Ради № 2008/118/ЄС від 16 грудня 2008 року стосовно загальних умов акцизного збору, що відміняє Директиву № 92/12/ЄЕС має бути впроваджена протягом двох років з дати набрання Угодою чинності.

Директива містить загальний механізм встановлення акцизних зборів на товари та послуги, можливість звільнення від акцизних зборів та компенсації акцизних зборів на умовах, що визначаються державами-членами. Відповідно до статті 1 Директиви, підакцизними є спирт та алкогольні напої, тютюнові вироби та енергоносії. Разом з цим, держави-члени ЄС мають право накладати акцизи також на інші товари, якщо це не суперечить податковому праву Співтовариства. Наведені механізми діють на території Співтовариства в межах митних кордонів, але держави-члени ЄС можуть направити повідомлення (декларацію) про дію Директиви і на свої заморські території.

7. Директива Ради ЄС № 86/560/ЄЕС від 17.11.1986 року про гармонізацію законодавства держав-членів про податки з обігу визначає заходи для відшкодування податку на додану вартість суб'єктам оподаткування, які не засновані на території Співтовариства. Графік імплементації окремих її положень визначатиметься Радою асоціації після набуття чинності Угоди про Асоціацію.

Для Директив, строк імплементації яких встановлюється Радою асоціації, максимально можливий термін кінцевого впровадження рівня акцизів на тютюнові вироби та рівня зборів на спирт та алкогольні напої, згідно із вимогами ЄС, може сягати 2027 року. Це випливає із Пункту 4 статті 45 «Визначення»

Угоди про асоціацію, згідно з яким перехідний період означає 10-річний період, який починається з дати набрання чинності Угоди про Асоціацію. Перехідний період може бути продовжено ще на три роки у разі, якщо до закінчення 10-го року Україна представить на розгляд Комітету з питань торгівлі, створеного відповідно до статті 465 цієї Угоди, обґрунтований запит, а Комітет з питань торгівлі проведе його обговорення.

Україна і ЄС також посилюють і зміцнюють співробітництво, спрямоване на вдосконалення і розвиток податкової системи та податкових органів України, зокрема посилення потужностей збору і контролю, з окремим наголосом на процедурах відшкодування ПДВ для уникнення накопичення заборгованості, забезпечення ефективного збору податків і посилення боротьби з податковим шахрайством, а також ухиленням від сплати податків. Більшістю розвинених країн, а також Європейським Союзом використовуються спеціальні судові доктрини, що дозволяють визнати невідповідність деяких операцій вимогам законодавства за мотивами їх укладання виключно з метою зниження податкових зобов'язань:

1. «Сутність над формою» (equityabove the form), що означає, що юридичні наслідки, які витікають з операції, визначаються більшою мірою її сутністю, ніж формою. І навпаки, зацікавлена особа може скористатися даною доктриною, щоб довести, що сутність дій повинна превалювати над незначними упущеннями у формі операції, які були допущені при її укладенні.

2. «Ділова мета» (business purpose), згідно якої операція, що створює податкові переваги для її сторін, може бути визнана недійсною, якщо вона не досягає ділової мети. Так, податкові органи можуть відмовити в наданні пільги, якщо платником були зроблені ті або інші дії, які не пов'язані з його підприємницькою діяльністю (наприклад, реорганізація підприємства, зміна його організаційно-правової форми), виключно в цілях придбання переваг податкового характеру.

3. «Операція по кроках» (steptransactions) означає, що суд при розгляді конкретної операції ігнорує проміжні операції, які виконувались сторонами, і розглядає реально здійснені дії в цілому. Результатом застосування доктрини може бути відмова від надання податкових пільг, на які сторони могли розраховувати при дробленні операції на «кроки» і встановлення обов'язку сплачувати податки виходячи з основної операції.

Неможливо створити середовище, вільне від ризиків, але ми можемо управляти ризиками ефективніше. Можливо виявляти й оцінювати ризики і, зрозумівши їх суть, приймати інформовані, зосереджені рішення щодо своїх подальших дій. У 2010 р. Європейським Союзом було видане Керівництво для податкових адміністрацій з ризик-менеджменту щодо дотримання законодавства (Compliance riskmanagement guide for tax administrations, CRMG) Ризик-

менеджмент в оподаткуванні, згідно з CRMG, – це процес підвищення ефективності адміністрування податків у середовищі, повному ризиків. Виділяють п'ять етапів процесу ризик-менеджменту: виявлення ризиків, їх оцінювання, визначення та застосування контрзаходів, оцінка отриманих результатів [10, с. 255]. Серед здійснюваних механізмів впливу з метою подолання наслідків кризи в розвинених країнах світу безумовний пріоритет надавався податковим методам її нейтралізації.

Висновки. Основний науковий результат статті полягає у формалізації основних напрямів реформи податкового права в Україні в умовах Євроінтеграції:

В умовах асоціації України з Європейським Союзом суттєвим трансформаціям піддаються такі інститути податкового права: спільна система ПДВ; поступове наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до відповідних ставок ЄС; приведення у відповідність до вимог ЄС класифікації алкогольних напоїв і переліку підакцизних товарів через включення до переліку товарів електроенергії та природного газу, вугілля та коксу (для опалення та виробництва електроенергії).

Для імплементації європейського законодавства Україні необхідно провести ряд реформ, серед яких реформа державної служби; реформа антикорупційного законодавства; дерегуляційна реформа; бюджетно-податкова реформа, запровадження електронного адміністрування податків. Важливих позитивних наслідків слід очікувати від спільних заходів у сфері боротьби з ухиленням від сплати податків, податковим шахрайством, а також використання нових методів розслідування податкових злочинів тощо.

В умовах нестабільності зовнішнього середовища важливе значення має вивчення вітчизняними податковими службовцями найкращих європейських практик функціонування податкових адміністрацій з ризик-менеджменту щодо дотримання законодавства. Використання вказаного досвіду у практичній діяльності дозволить здійснювати ефективне ризико-орієнтоване податкове адміністрування.

Перспективою подальших досліджень є розробка пропозицій щодо удосконалення вищого фінансового контролю в податковій сфері.

Список літератури / References

1. Забаренко Ю. О. Сучасна практика застосування методів податкового планування в діяльності підприємств провідних країн світу в посткризовий період [Електронний ресурс] / Ю.О. Забаренко // Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право. – 2012. – № 1. – Т. 1. – Режим доступу: http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4712

Zabarenko, Yu. O. (2012). 'Suchasna praktyka zastosuvannia metodiv podatkovoho planuvannia v diyalnosti pidpryiemstv providnykh kraiin svitu v postkryzovyi period', *Strategiya rozvytku Ukrayiny. Ekonomika, sociologiya, pravo,* no. 1, vol. 1. Available at: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4712>

2. Воронкова О. М. Суспільно-політичні аспекти податкового менеджменту в Україні / О. М. Воронкова, О. Д. Гордей // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2014. – № 2. – С. 47–56.

Voronkova, O. M., Hordey, O. D. (2014). 'Sotsialno-politychni aspekty podatkovoho menedzhmentu v Ukrayini', *Zbirnyk naukovyh prats' Natsional'noho universytetu derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrayiny*, no. 2, pp. 47–56.

3. Чайка В. В. Фінансово-правове регулювання гармонізації прямих податків у державах європейського союзу: досвід для України / В. В. Чайка // Наше право. – 2013. – № 11. – С. 191–196.

Chaika, V. V. (2013). 'Finansovo-pravove rehuliuvannia harmonizatsii priamykh podatkiv u derzhavakh yevropeyskoho soyuzu: dosvid dlia Ukrayiny', *Nashe pravo*, no. 11, pp. 191–196.

4. Грищенко О. О. Реформування податкової політики як стратегічний фактор розвитку економіки / О. О. Грищенко // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). – 2012. – № 4. – С. 95–101.

Hryshchenko, O. O. (2012). 'Reformuvannia podatkovoyi polityky yak stratehichnyi factor rozvytku ekonomiky', *Naukovyi visnyk Natsional'noho universytetu derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrayiny (ekonomika, pravo)*, no. 4, pp. 95–101.

5. Гогіна О. М. Концептуальні засади та необхідність розвитку державного податкового менеджменту в Україні / О. М. Гогіна // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2012. – №3. – С. 273–278.

Hogina, O.M. (2012). 'Kontseptualni zasady ta neobkhidnist' rozvytku derzhavnoho podatkovoho menedzhmentu v Ukrayini', *Visnyk Chernivetskoho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu*, no. 3, pp. 273–278.

6. Чикаренко О. О. Орієнтири стратегічних змін державної податкової служби України в контексті реформування інституту державної служби [Електронний ресурс] / О. О. Чикаренко. // Публічне адміністрування : теорія та практика. – 2012. – Вип.2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Patp_2012_2_29.pdf

Chykarenko, O. O. (2012). 'Oriyentyry stratehichnykh zmin derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrayiny v konteksti reformuvannia instytutu derzhavnoyi sluzhby', *Publichne administruvannia: teoriya ta praktyka*, no. 2. Available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Patp_2012_2_29.pdf

7. Матвейчук Л. Е – урядування країн Балтії: досвід для України / Л. Матвейчук // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – Вип. 2(25). – С. 159–170.

Matveychuk, L. (2015). 'I-uriaduvannia krayin Baltiyi: dosvid dlia Ukrayiny', *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*, no. 2(25), pp. 159–170.

8. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011
International Document (2014). Uhoda pro asotsiatsiyu mizh Ukrayinoyu z odniyeyi storony ta Yevropeiskym Soyuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoyi enerhetyky i yikhnimy derzhavamy-chlenamy z inshoyi storony. Available at: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011
9. Імплементація угоди про Асоціацію між Україною та ЄС у торговельній та бюджетно-податковій сферах [Електронний ресурс] / В. Філіпчук, А. Бочі, В. Поворозник, Я. Войтко, О. Захарова, В. Притула, Р. Басалига, І. Івашко // Міжнародний центр перспективних досліджень, Київ. – 2015. – Режим доступу: http://icps.com.ua/assets/uploads/files/block_implementation_20160324.pdf
Filipchuk V., Bochi A., Povoroznyk V., Voytko Ya., Zakharova O., Prytula V., Basalyha R., Ivashko I. (2015). Implementatsiya uhody pro asotsiatsiyeyu miz Ukrayinoyu ta YeS u torhovelniy ta biudzhetno-podatkoviy sferakh. Available at: http://icps.com.ua/assets/uploads/files/block_implementation_20160324.pdf
10. Романенко В. В. Європейський досвід управління ризиками в оподаткуванні / В. В. Романенко // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2014. – № 1(64) – С. 253–258.
Romanenko, V. V. (2014). ‘Yevropeiskyi dosvid upravlinnia ryzykamy v opodatkuvanni’, *Naukovyi visnyk Natsional'noho universytetu DPS Ukrayiny (ekonomika, pravo)*, no. 1(64), pp. 253–258.

Дата надходження рукопису 27.10.2015 р.

Цель: *формализация основных направлений реформы налогового права в Украине в условиях Евроинтеграции. В соответствии с поставленной целью необходимо решить такие задачи: определить институты налогового права, на которые влияет подписание соглашения об ассоциации Украины с ЕС; охарактеризовать содержание реформ, необходимых для имплементации европейского законодательства нашей страной, а также мероприятия по снижению налоговых рисков.*

Методы. *В процессе исследования использованы такие методы: системный подход, теоретическое обобщение, сравнительное правоведение, анализ и синтез, систематизация.*

Результаты. *В условиях ассоциации Украины с Европейским Союзом существенным трансформациям поддаются такие институты налогового права: общая система НДС; постепенное приближение ставок акцизного налога на табачные изделия к соответствующим ставкам ЕС; приведение в соответствие с требованиями ЕС классификации алкогольных напитков и перечня подакцизных товаров через включение в него электроэнергии и при-*

родного газа, угля и кокса (для отопления и производства электроэнергии). Для имплементации европейского законодательства Украине необходимо провести ряд реформ, среди которых реформа государственной службы; реформа антикоррупционного законодательства; дерегуляционная реформа; бюджетно-налоговая реформа, ввод электронного администрирования налогов. В условиях нестабильности внешней среды важное значение имеет изучение отечественными налоговыми служащими наилучших европейских практик функционирования налоговых администраций по риск-менеджменту относительно соблюдения законодательства.

Научная новизна. *Определена диалектическая связь между системой международных правовых норм в сфере налогообложения, имплементацию которых должна провести Украина в соответствии с институциональными характеристиками ее налоговой системы, а также предпосылками, связанными с проведением ряда реформ, и ожидаемыми последствиями по улучшению налоговой дисциплины и снижению налоговых рисков.*

Практическая значимость. *Полученные результаты направлены на повышение эффективности риск-ориентированного налогового администрирования, борьбы с уклонением от уплаты налогов, налоговым мошенничеством, а также на использование новых методов расследования налоговых преступлений.*

Ключевые слова: *налоговое право, реформирование, проблемы, Евроинтеграционный аспект, имплементация.*

Objective.*; The formalization of the main directions of taxation law reforms in Ukraine in terms of European integration. According to this goal the following tasks should be solved: to identify taxation law institutions that are affected by the signing of the Ukraine-EU association agreement; to describe the content of the reforms necessary for the implementation of European legislation in our country as well as measures for tax risks reducing.*

Methods. *In the course the following methods were applied: method of systematic approach, theoretical synthesis, comparative legal studies, methods of analysis and synthesis, systematization.*

Scientific results. *In terms of association of Ukraine with the EU the following taxation laws institutions are exposed to a significant transformation: the VAT common system; the gradual convergence of the excise tax on tobacco to respective rates of the EU; complying with the requirements of the EU classification of alcoholic beverages and the list of excisable goods through the inclusion of electricity and natural gas, coal and coke (for heating and electricity).*

For the implementation of European legislation Ukraine should realize a series of reforms, including civil service reform; reform of anti-corruption legislation; deregulatory reform; fiscal reform, the introduction of electronic tax administration. In terms of the environment instability it is important for national tax fiscals to

study the best European practices of tax administrations on risk management to comply with legislation.

Scientific originality. *The dialectical relationship between the system of international law in the field of taxation is determined, and Ukraine should realize its implementation under the institutional characteristics of its tax system and the preconditions related to a series of reforms and expected consequences which should improve tax compliance and reduce tax risks.*

Practical value. *The results aimed at improving the effectiveness of risk-based tax administration, to combat tax evasion, tax fraud and the use of new methods of tax crimes investigation.*

Key words: *taxation law, reform, problems, Eurointegrative aspect, implementation.*

УДК 657. (221):005

Віра Шепелюк,
старший викладач

Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: vera-ronya@yandex.ru

ОЦІНКА КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Vira Shepeliuk,
senior lecturer

Donetsk National University
of Economics and Trade named after
Mykhailo Tugan-Baranovsky,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: vera-ronya@yandex.ru

CORPORATE ELIGIBILITY EVALUATION IN ACCOUNTING

Мета. *Мета статті полягає у науковому обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій щодо оцінки корпоративних прав у бухгалтерському обліку.*

Методи. *У ході дослідження застосовано загальнонаукові та спеціальні методи і прийоми пізнання. Методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрактно-логічний використовувалися з метою вдосконалення класифікації корпоративних прав для цілей бухгалтерського обліку. У роботі використано методи аналізу, синтезу, групування, абстрагування, узагальнення, індукції та дедукції.*

Результати. *На підставі проведеного дослідження визначено, що для цілей бухгалтерського обліку майнові корпоративні права необхідно оцінювати за балансовою вартістю або справедливою вартістю. Це слугує основою обґрунтованості й оперативності вибору суб'єктом господарювання механізму оподаткування таких операцій.*